

Żeby ułatwić poruszanie się po książce, wyjęliśmy z niej wszystkie definicje finansowe i ułożyliśmy je alfabetycznie. Celowo nie rozwijaliśmy bardziej definicji, żeby nie wprowadzać niepotrzebnego zamieszania - Luc Kroeze opisał bardzo rozsądnie, zachowując balans pomiędzy treściami dla początkujących i bardziej zaawansowanych.

Oto słownik pojęć finansowych i księgowych zaczerpniętych z książki, wraz z ich definicjami:

- **Aktywa obrotowe:** Składniki majątku, które można stosunkowo łatwo przekształcić w gotówkę. Obejmują gotówkę i jej ekwiwalenty, zapasy oraz należności.
- **Aktywa ogółem:** Znajdują się po lewej stronie bilansu i dzielą się na aktywa obrotowe i trwałe.
- **Aktywa trwałe:** Składniki majątku, z których spółka korzysta przez dłuższy okres. Obejmują zarówno aktywa materialne, takie jak grunty i budynki, jak i wartości niematerialne i prawne, np. patenty czy wartość firmy.
- **Amortyzacja:** Odzwierciedla koszty, które nie wiążą się z faktycznym wypływem gotówki, a wydatki z nią związane zostały poniesione wcześniej, często wiele lat wcześniej. W Polsce pojęcie to obejmuje koszty związane ze stopniowym zużywaniem się środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.
- **Bessa (bear market):** Okres, w którym akcje znajdują się w trwałym trendzie spadkowym.
- **Bilans:** Przedstawia sytuację finansową firmy w konkretnym momencie.

- **Błąd utopionych kosztów:** Błąd polegający na obstawaniu przy czymś tylko dlatego, że zainwestowano w to znaczną ilość czasu, pieniędzy lub wysiłku, niezależnie od tego, czy jest to właściwa decyzja.
- **Czarny łabędź:** Termin ekonomiczny odnoszący się do nieoczekiwanego i wyjątkowego wydarzenia, które może wywierać ogromny wpływ.
- **Dług netto:** Oblicza się go odejmując dostępne środki pieniężne oraz ich ekwiwalenty od wartości długu.
- **Dywersyfikacja:** Rozkładanie ryzyka na różne regiony lub różne aktywa.
- **Efekt kumulacji:** Sytuacja, w której firma dostrzega możliwości rozwoju i reinwestuje zyski na atrakcyjnych warunkach, prowadząc do wzrostu wykładniczego.
- **Efekt skali:** Występuje, gdy firma może rozłożyć swoje koszty stałe na większą ilość wyprodukowanych towarów, co pozwala jej oferować produkty po niższej cenie lub poprawić marżę zysku.
- **Efekty sieci:** Występują, gdy wraz z rosnącą liczbą użytkowników produkty lub usługi zyskują na wartości, co prowadzi do trwałej przewagi konkurencyjnej.
- **EBIT (Zysk operacyjny):** Zysk przed odsetkami i opodatkowaniem.
- **EBITDA (Zysk przed odsetkami, podatkami, amortyzacją i deprecjacją):** Uproszczony zysk operacyjny firmy przed uwzględnieniem nieuniknionych kosztów, który ma reprezentować gotówkę, którą firma może przeznaczyć na spłatę zobowiązań.

- **EPS (Zysk na akcję):** Zysk netto podzielony przez liczbę akcji w obrocie.
- **FCFF (Wolne przepływy pieniężne dla firmy):** Reprezentują przepływy pieniężne dostępne dla wszystkich interesariuszy spółki, zarówno wierzycieli, jak i akcjonariuszy, przed uwzględnieniem płatności odsetek.
- **FCFE (Wolne przepływy pieniężne po obsłudze zadłużenia):** Odzwierciedlają przepływy pieniężne dostępne dla akcjonariuszy po uregulowaniu kosztów odsetkowych.
- **Fintech:** Skrót od „technologia finansowa”, będący połączeniem produktów i usług finansowych z innowacyjną technologią.
- **Fosa:** Określenie spopularyzowane przez Warrena Buffetta, symbolizujące ochronę firmy przed konkurencją, czyli trwałą przewagę konkurencyjną.
- **Gotówka i ekwiwalenty gotówkowe:** Wchodzą w skład aktywów obrotowych.
- **Inwestowanie defensywne:** Podejście, którego celem jest podejmowanie możliwie jak najmniejszego ryzyka.
- **Inwestowanie w jakość:** Strategia, która koncentruje się przede wszystkim na spółkach wyróżniających się na tle konkurencji.
- **Inwestowanie w wartość:** Celem inwestora w wartość jest kupno spółki znacznie poniżej jej wartości wewnętrznej, a następnie wyczekanie, aż cena akcji i wartość wewnętrzna zbiegną się.
- **Inwestowanie we wzrost:** Skupia się na kupowaniu przyszłych zwycięzców na wczesnym etapie.

- **Kapitał obrotowy:** Jest niezbędny do finansowania codziennej działalności firmy.
- **Kapitalizacja rynkowa:** Wartość rynkowa wszystkich wyemitowanych akcji spółki.
- **Koszty operacyjne:** Obejmują czynsz, wynagrodzenia, amortyzację, badania i rozwój oraz wydatki na marketing.
- **Koszt kapitału:** Średnia ważona kosztu kapitału, wartość powstaje, gdy ROIC przewyższa koszt kapitału.
- **Kryteria jakościowe:** Mają charakter opisowy i trudniej o twarde dowody.
- **Kryteria ilościowe:** Opierają się na liczbach zawartych w sprawozdaniach finansowych spółki i dostarczają dowodów na to, jak firma radziła sobie w przeszłości.
- **„Kupić i trzymać”:** Strategia inwestycyjna, w której akcje są kupowane z zamiarem trzymania ich tak długo, jak to możliwe.
- **Marża brutto:** Przychody pomniejszone o koszty bezpośrednio związane z wytwarzaniem produktu.
- **Marża EBIT (operacyjna):** Oblicza się ją, dzieląc EBIT przez przychody i mnożąc wynik przez 100.
- **Mnożnik:** Wskaźnik, który porównuje wartość rynkową lub wartość przedsiębiorstwa (EV) z danymi finansowymi, umożliwiając względną wycenę i analizę postrzegania przez rynek.
- **Nakłady inwestycyjne (CAPEX):** Wydatki poniesione przez spółkę na aktywa trwałe.
- **Należności:** Wchodzą w skład aktywów obrotowych.
- **NOPAT (Zysk operacyjny netto po opodatkowaniu):** Uzyskuje się poprzez odjęcie stawki podatkowej od EBIT.

- **Oligopol:** Rynek zdominowany przez niewielką liczbę dostawców.
- **Patenty:** Zapewniają posiadaczowi wyłączne prawo do wynalazku, eliminując konkurencję i przekładając się na wyższą rentowność.
- **Premiumizacja:** Zjawisko, które odzwierciedla rosnące wymagania konsumentów, którzy coraz większy nacisk kładą na wyjątkowość i wartość produktu, a nie na jego ilość.
- **Przychody:** Całkowita wartość sprzedanych towarów i usług w danym okresie, obliczona jako iloczyn wolumenu sprzedaży i ceny jednostkowej.
- **Przychody przyszłych okresów:** Zobowiązania krótkoterminowe.
- **Przepływy pieniężne z działalności finansowej:** Dotyczą wszelkich transakcji związanych z finansowaniem firmy, w tym zapłaconych i otrzymanych odsetek, zaciągniętych i spłaconych pożyczek oraz przepływów pieniężnych wypłacanych akcjonariuszom.
- **Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej:** Dają wgląd w inwestycje podejmowane przez spółkę, obejmując również sprzedaż części organizacji lub przejęcia.
- **Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej:** Środki generowane przez podstawową działalność spółki.
- **Przełom technologiczny:** Zjawisko, kiedy nowy produkt, usługa lub model biznesowy stają się na tyle popularne, że z czasem wypierają dotychczasowe rozwiązania.
- **ROE (Zwrot z kapitału własnego):** Wskaźnik, który może być sztucznie podniesiony przez skup akcji własnych lub znaczne obciążenie bilansu długiem.

- **ROA (Zwrot z aktywów):** Wskaźnik, który porównuje zysk netto do aktywów ogółem, co prowadzi do rozbieżności, ponieważ aktywa ogółem są finansowane przez wszystkich interesariuszy spółki.
- **ROIC (Zwrot z zainwestowanego kapitału):** Pokazuje, na ile efektywnie firma, chcąc generować zyski, wykorzystuje swój kapitał i zarządza bilansem.
- **SaaS (oprogramowanie jako usługa):** Model biznesowy, w którym oprogramowanie jest dostępne online, bez konieczności korzystania z fizycznych nośników.
- **Siła cenowa:** Zdolność przedsiębiorstwa do podnoszenia cen bez ryzyka utraty klientów.
- **Skup akcji własnych:** Jedna z popularnych metod wynagradzania akcjonariuszy, polegająca na tym, że spółka kupuje własne akcje.
- **Splity akcji:** Polega na obniżeniu nominalnej wartości akcji o określony współczynnik w celu zwiększenia ich dostępności na rynku, jednocześnie emitowane są nowe akcje w tym samym współczynniku.
- **Stopa dyskontowa:** Procentowy wskaźnik, według którego przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej.
- **Stopa reinwestycji:** Równa się stopie wzrostu podzielonej przez ROIC.
- **Trwała przewaga konkurencyjna:** Zdolność firmy do skutecznej ochrony tej przewagi przed działaniami konkurencji, często określana mianem fosy.

- **Wartość firmy:** W bilansie stanowi aktywo, które odzwierciedla nadwyżkę zapłaconą powyżej wartości księgowej nabywanego przedsiębiorstwa.
- **Wskaźnik bieżącej płynności:** Obliczany jako Aktywa obrotowe / Zobowiązania krótkoterminowe, pokazuje zdolność organizacji do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań.
- **Wskaźnik C/Z (Cena do Zysku / P/E):** Miernik wyceny, obliczany przez podzielenie bieżącej ceny akcji przez zysk na akcję.
- **Wskaźnik intensywności inwestycji:** Obliczany jako nakłady inwestycyjne / amortyzacja $\times 100$. Odsetek na poziomie około 100% wskazuje, że firma inwestuje w aktywa trwałe jedynie w celu utrzymania dotychczasowej działalności.
- **Wskaźnik jakości zysku:** Wyraża się go procentowo, dzieląc wolne przepływy pieniężne (FCFE) przez zysk netto i mnożąc otrzymany wynik przez 100. Im wyższy procent, tym wyższa jakość zysków.
- **Wskaźnik pokrycia odsetek:** Określa, w jakim stopniu spółka jest zdolna do spłaty swoich rocznych zobowiązań odsetkowych. Oblicza się go jako EBIT / Koszty odsetkowe.
- **Wskaźnik zadłużenia do kapitału własnego:** Wskazuje procent zadłużenia spółki w porównaniu do jej kapitału własnego i jest obliczany jako Zadłużenie / Kapitał własny $\times 100$.

- **Wskaźnik zadłużenia do wolnych przepływów pieniężnych:** Pokazuje, ile lat potrzeba na spłatę wszystkich zaległych zobowiązań (pomniejszonych o gotówkę w przypadku zadłużenia netto) przy wykorzystaniu bieżących wolnych przepływów pieniężnych. Oblicza się go jako $\text{Zadłużenie} / \text{Wolne przepływy pieniężne}$.
- **Wskaźnik płynności szybkiej:** Pomija zapasy, ponieważ ich rzeczywista wartość często bywa niższa niż ta wykazywana w księgach rachunkowych. Oblicza się go jako $(\text{Aktywa obrotowe} - \text{zapasy}) / \text{Zobowiązania krótkoterminowe}$.
- **Wolne przepływy pieniężne (FCF):** Gotówka, jaką firma ma do dyspozycji po pokryciu wszystkich kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych. Są to pieniądze, które spółka może swobodnie wydawać każdego roku, nie zakłócając przy tym swojej podstawowej działalności operacyjnej.
- **Wzrost organiczny:** Wzrost osiągnięty przez firmę dzięki działaniom własnym, bez pomocy przejęć.
- **Wzrost strukturalny:** Jest w mniejszym stopniu zależny od kondycji gospodarki i jest wynikiem zmian społecznych i demograficznych, które trwają dłużej niż typowy cykl ekonomiczny.
- **Wycena wewnętrzna:** Opiera się na założeniu, że wartość spółki odpowiada sumie przyszłych wolnych przepływów pieniężnych, które zostają zdyskontowane do ich wartości obecnej.
- **Wycena względna:** Umożliwia porównanie wyceny akcji podobnych spółek z historyczną wyceną danej spółki.

- **Zadłużenie:** Wszystkie oprocentowane zobowiązania finansowe, takie jak kredyty bankowe, obligacje oraz długi leasingowe, zarówno krótkoterminowe, jak i długoterminowe.
- **Zainwestowany kapitał:** Oblicza się go jako aktywa ogółem pomniejszone o nieoprocentowane zobowiązania krótkoterminowe.
- **Zapasy:** Wchodzą w skład aktywów obrotowych.
- **Zobowiązania krótkoterminowe:** Wymagają uregulowania w krótkim czasie.
- **Zobowiązania handlowe:** Wchodzą w skład nieoprocentowanych zobowiązań krótkoterminowych.
- **Zysk brutto:** Przychody pomniejszone o koszty bezpośrednio związane z wytwarzaniem produktu.
- **Zysk netto:** Powstaje po uwzględnieniu zobowiązań finansowych i podatków od zysku przed opodatkowaniem.